

"נקודה טובה" לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

"פרשת בראשית" (גליון 1 שנת תשע"ב, כד תשרי תשע"ב, 22/10/2011)

ב"ה

"נקודה טובה" לפרשת "בראשית"

פרשת בראשית מתארת את תהליכי הבריאה, היצירה וההתחלה של היקום והעולם. אולם לכאורה, הדבר הכי חשוב, הכי יסודי והכי עיקרי, חסר מן הספר ואינו מתואר בפרשה. **בשביל מה נברא העולם!?**

ואולי, זו היא שאלתה של אותה ילדה קטנה בשמלה אדומה...

בשמלה אדומה / מילים : רותי ספרוני. לחן : יאיר רוזנבלום

בשמלה אדומה ושתי צמות,
ילדה קטנה, יחידה ותמה
עמדה ושאלה - למה?
וכל הרי הגעש וכל הסערות
עמדו מזעפם ולא מצאו תשובה...

...וכל האריות וכל הנמרים
וכל הגדולים וכל החכמים -
עמדו חיוורי פנים ולא מצאו תשובה.

אגדה עם טכניונית עתיקה, מספרת על אתגר טכנולוגי שהציג פרופסור ותיק בפני ציבור המהנדסים, בכנס טכנולוגי בטכניון - איך להזרים דם לנגב. מיד החל דיון טכנולוגי על ספיקות והספקים, זרימות ומהירויות, צינורות, משאבות ובעיות קרישה. לאחר דקות ארוכות של דיון דפק הפרופסור הוותיק על הדוכן וזעק: ריבונו של עולם, **בשביל מה בכלל צריך להזרים דם לנגב!?**

לימים גיליתי, שלא מדובר באגדה אלא במעשה אמיתי. בשנת 1961, כינסו פרופ' חיים חנני, ופרופ' חיים יעקב פינקל כמאה מועמדים לטכניון, לבחינה ובה שאלה אחת בלבד: לאיזה מידע טכני אתה זקוק, כדי לתכנן צינור להעברת דם מאשדוד לאילת. המועמדים עסקו רק בהיבט הטכנולוגי ואיש מהם לא עסק בשאלות מוסריות כגון לאיזו מטרה צריך להעביר דם או מהיכן יילקח הדם. תוצאות אלה זעזעו את הנהלת הטכניון והביאו להכנסתם של לימודי הרוח לתוכניות הלימודים של המהנדסים...

אם כן, בשביל מה נברא העולם!?

שתי תשובות בדבר ושתיהן נכונות גם יחד:

א. **העולם נברא בשבילנו ולטובתנו** - ריבונו של עולם הינו טוב ורצונו להיטיב לנבראים. ולכן ברא אותנו ונתן לנו חיים טובים, פיזיים ורוחניים. במסגרת זו קיבלנו גם את התורה והמצוות כדי שנוכל לעשותן ולקבל את שכרן בעולם הבא, כדבריו של רבי חנניא בן עקשיא: "רצה הקדוש ברוך הוא לזכות את ישראל, לפיכך (לכן) הירבה להם תורה ומצוות..." (מכות כג ע"ב).

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

ב. **העולם נברא לכבודו של ה'** - הקב"ה רצה שכבודו ונוכחותו יוכרו לא רק בעולמות העליונים הרוחניים, אלא גם בעולמות הגשמיים. "כל מה שברא הקדוש ברוך הוא בעולמו, לא נברא אלא לכבודו, שנאמר: 'כל הנקרא בשמי ולכבודי בראתיו יצרתיו אף עשיתיו' (ישעיהו מג, ז)" (אבות סוף פ"ו).

ריבונו של עולם - הריבון, המנהיג, השולט, הבורא והיוצר, צמצם את נוכחותו (לכאורה) ונתן לאדם את העולם - 'מגרש משחקים' פרטי, בו יש לו - לאדם רשות לפעול על פי בחירתו החופשית, ללא התערבות אלוקית כלל וכלל. ולכן נברא האדם רק ביום השישי - רק בסיום תהליך הבריאה, כאורח המגיע לסעודה כאשר הכל מוכן. ללמדך, שהעולם כולו נברא לכבוד האדם. זהו 'מגרש המשחקים' שלו.

האדם נדרש לבחור בדרך הטובה (כמוגדר בתורה ובמצוותיה) **משתי הסיבות** שעבורן נברא העולם, גם יחד. הן **בשבילו עצמו** - כדי ליצור לו סביבה וחברה טובה יותר - פיזית ורוחנית והן **לכבודו של ה'.**

מרגע בריאת העולם, עובר מרכז הכובד של העולם, מן האלוקות אל האנושות. כעת אנו עוזבים את השאלה התיאורטית **מדוע נברא העולם** - שאלה שלגביה היה האדם פסיבי - נפעל (ה' פעל אותו, עליו ולמענו), ועוברים לעסוק בשאלה **מה בריאת העולם אומרת לי, מהו תפקידי בכל ה'הצגה' הגדולה הזו.** שאלה שלגביה האדם מפסיק להיות פסיבי ועובר להיות פעיל - **אקטיבי,** אחראי, יוצר ועושה.

ואולי זוהי **חידת חיינו** של כל אחד מאיתנו, חידה אותה אנו מנסים לפתור כל חיינו, - מה תפקידנו - האישי, הפרטי שלנו, בעולם.

פרק אחר פרק אנו קוראים על יחידים וקבוצות, בודדים וחברות שמתקשים לעמוד בהצלחה באתגר זה של "לעשות טוב" ונכשלים.

- אדם וחווה אוכלים מעץ הדעת בניגוד למצוות ה'.
- קיין רוצח את הבל במהלך מאבק על כבוד ורכוש.
- האנושות מתחילה לעבוד עבודה זרה, כבר בדורו של אנוש - נכדו של אדם הראשון.
- חטא החמס והגזל בדור המבול.
- חטאם של בני דור הפלגה ועוד...

אולם, למרות שהקב"ה יודע שהאנושות תחטא, הוא נותן לאדם - לחברה ולפרט שוב ושוב את האפשרות כן להצליח וכן לבחור בטוב.

פרשה זו הינה רלבנטית גם בדורנו אנו - דור המאה העשרים ואחת. אמנם 'מגרש המשחקים' השתנה והפך להיות רווי טכנולוגיה, אך המהות לא השתנתה. והאדם על רצונותיו, תאוותיו ויצריו (שלא השתנו כלל וכלל...), ניצב שוב ושוב מול האתגרים והדרישות של לבחור בטוב ו"לעשות טוב".

למרות כל הפספוסים והטעויות שלנו ושל הדורות הקודמים, עדיין, בכל יום מחדש, יש לנו את היכולת לבחור מחדש ולעשות טוב.

”נקודה טובה” לפרשת השבוע - רעיון מן הפרשה, במבט עכשווי

שלום חנוך בשירו ”אדם בתוך עצמו”, מדבר על אדם הנסגר ובתוך עצמו הוא גר, כשהוא לעצמו זר ומר....

אדם בתוך עצמו / מיילים ולחן : שלום חנוך

אדם בתוך עצמו הוא גר,
בתוך עצמו הוא גר.
לפעמים **עצוב או מר הוא,**
לפעמים הוא שר,
לפעמים פותח דלת
לקבל מכר
אבל
אבל לרוב,
אדם בתוך עצמו **נסגר** .

...לפעמים סופה עוברת
וביתו נשבר
אבל
אבל לרוב,
אדם גם לעצמו הוא זר...

אולם, אדם היודע 'למה', אדם המבין, שהעולם נברא בשבילו ולכבודו וכל הבריאה מחכה לבחירתו ולמעשיו החיוביים, אדם המבין שיש לו **תפקיד וייעוד**, ייעוד המביא לידי שותפות ברית וגורל עם קהילתו וחברתו - **קהילת האמונה והברית**, לא יהיה זר, מר ומנוכר, אלא פתוח ושמח, שותף ומשתף, חלק מן החברה, הקהילה והעם....

ובכל זאת, כאשר משהו נשבר, קר ומנוכר והאדם רוצה בתוך עצמו להיות נסגר, מה עושים?

האדם תמיד יכול לעשות את מה שעשו אבותינו בכל הדורות - מאדם הראשון ועד ימינו - **לתפוס שיחה עם ריבונו של עולם**. כדברי השיר "כשהלב בוכה" (מיילים : יוסי גיספן, לחן : שמואל אלבז).

...האדם רואה את כל חייו פתאום
אל הלא נודע הוא לא רוצה ללכת
לאלוקיו קורא על סף תהום.

שמע ישראל אלוקי, עכשיו אני לבד
חזק אותי אלוקי עשה שלא אפחד...

**מרכת "תחף הנה ומרכותיה" ואת fe
מה רוא**

מייל: rothmoshe@gmail.com

ארכיון "נקודה טובה": <http://www.pirsuma.com/parasha.php?cat=261>

נא לשמור על קדושת הגליון ולהכניסו לגניזה לאחר השימוש.
יש לך הערה או הארה? אשמח לקבל למייל הנ"ל.

אהבת? הפץ בין חבריך.